

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ РОБОТИ СУДУ (СУДДІ): СТАНДАРТИ, КРИТЕРІЇ, ПОКАЗНИКИ ТА МЕТОДИ

Гудима Віталій Валерійович

викладач кафедри судоустрою, прокуратури та адвокатури,
Львівський університет бізнесу та права

<https://orcid.org/0000-0001-6708-3910>

За результатами аналізу літературних джерел за проблемою [1–9] можна стверджувати, що:

1. Основними структурними складовими (елементами) системи оцінювання якості роботи суду (суддів) (в контексті правового і організаційного удосконалення концептуальних засад, що охоплюють проблематику і особливості формування корпусу професійних суддів в Україні) є: а) стандарти (характеристика (кількісна, якісна) якості роботи суду як установи (державної, спеціалізованої), яка включає базові цінності судової системи і на які орієнтується демократичне суспільство, та основними ознаками якої є: дотримання процесуальних вимог, певних нормативів; надійна й ефективна судова система, яка повністю відповідає суспільним очікуванням, а також європейським цінностям (за визначеними критеріями і показниками якості роботи суду) тощо); б) критерії або критеріальні оптимальні значення (суттєво відмінні (основні і похідні, що є необхідними; необхідні і випадкові) ознаки якості роботи суду (судді), які є базисом (основою) процедур оцінювання якості, зокрема – вибору ключових показників та ефективних методів оцінювання) і показники (якісні, кількісні; містять інформацію (відомості і/або дані) про рівень відповідності діяльності (роботи) суду (суддів) рекомендованим експертами (фахівцями) критеріям якості); в) методи оцінювання (способи та прийоми цільового оцінювання діяльності суду загалом і/або його окремих сфер у визначеному періоді часу: збір, опрацювання і аналіз статистичної інформації (даних) з відповідною аргументацією, опитування, аналіз документів, деякі види спостережень (щодо взаємозв'язків й взаємодії між елементами системи якості роботи суду (суддів), динаміки, тенденцій і т.д.) тощо). Тут важливе значення має

визначений перелік принципів і технологія формування і добору критеріїв якості роботи суду (суддів), а також наявні чинники і ризики, які визначають методи оцінювання якості роботи суду (суддів).

2. Системний аналіз і комплексний підхід до оцінювання якості функціонування суду (роботи суддів) повинен передбачати 2-ва основні напрями: 1) внутрішнє оцінювання якості функціонування (роботи) суду: а) опитування (анкетування) суддів, включаючи працівників апарату суду; б) огляд і аналіз документів суду, експертний аналіз якості судових рішень за такими критеріями, як: правосудність (обґрунтованість і законність), своєчасність, вмотивованість, чіткість (однозначність), доступний стиль, чиста мова; 2) зовнішнє оцінювання якості роботи суду (суддів) через консультації і опитування (загальне, спеціальне) громадян (дослідження громадської думки) за сучасними методологіями. Основним (базовим) критерієм якості правосуддя є якість судових рішень.

3. Оцінювання якості роботи суду (судді) включає такі основні модулі системи базового оцінювання, як рівень судового адміністрування, рівень ефективності роботи суду (суддів) і своєчасність судового розгляду, якість судових рішень, якість суддівського корпусу, задоволеність результатами роботи суду учасниками судового процесу, відкритість і прозорість суду та ін.

4. Враховуючи практичні рекомендації Ради суддів України та судової практики в державах-членах Європейського Союзу, для модернізації (правового та організаційного удосконалення) концепції формування корпусу професійних суддів та підвищення суспільної довіри і поваги до суду (судді) необхідно: а) оптимізувати законодавство України в контексті співвідношення видів і притягнення судді (суддів) до юридичної відповідальності; б) законодавчо врегулювати питання щодо юридичної відповідальності за прояв неповаги до суду (судді) в Україні, – з урахуванням механізму конструктивного діалогу (або ефективної взаємодії) судової влади (суддів) і журналістів щодо висвітлення в засобах масової інформації (ЗМІ: телебачення, онлайн-видання тощо) певних видів інформації (відомостей і/або даних) про функціонування суду, про учасників судового процесу, судові рішення тощо, з метою забезпечення якості роботи суду (суддів), підтримки балансу інтересів суспільства, а також підвищення рівня довіри і поваги громадян до суду (судді) загалом.

Список використаних джерел:

1. Слободяник Н. С. Розвиток демократичних засад у формуванні суддівського корпусу в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.10 / Національний університет «Одеська юридична академія». Одеса. 2019. 236 с.

2. Кухта М. М. Конституційно-правові засади формування корпусу професійних суддів: порівняльно-правове дослідження: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02 / Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет». Ужгород, 2019. 189 с.

3. Прилуцький С. В. Формування корпусу професійних суддів України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.10. НАН України, Інститут держави і права ім. В. М. Корецького. Київ, 2003. 223 с.

4. Меліхова Ю. А. Морально-професійна культура судді як філософсько-правова проблема: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.12. Харків, 2013. 19 с.

5. Буроменський М., Сердюк О., Підкуркова І. Суди у відносинах з журналістами та ЗМІ: посібн.для суддів / Проект “Україна: верховенство права”; М. А. Консалтинг, Ltd; Ін-т прикладних гуманіт. досліджень. Київ, 2008. 64 с.

6. Опришко Л., Панкратова Л. Основи судової журналістики: посібн. / Рада Європи, USAID. Київ, 2016. 152 с.

7. Система оцінки якості роботи суду: стандарти, критерії, показники та методи: Розроблено та рекомендовано робочою групою з розробки системи оцінювання якості роботи суду за підтримки проекту USAID “Справедливе правосуддя”. Київ, 2015. URL: <https://court.gov.ua/userfiles/sors15.pdf>.

8. Коновалова Н. Т., Скриньковський Р. М. Практичні питання застосування ст. 185-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення (прояв неповаги до суду) при здійсненні судочинства // Path of Science. 2019. Vol. 5, No 12. P. 1001–1010 [Slovak Republic]. doi: <http://dx.doi.org/10.22178/pos.53-2>.

9. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року: Ратифікована Законом України від 17.07.1997 р. № 475/97/-ВР (із змінами та доповненнями). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004.

**Academy of Financial Monitoring
EU Action Against Drugs and Organised Crime (EU-ACT)
European Union Advisory Mission in Ukraine (EUAM)**

This is to certify that

Mr. Vitaliy Hudyma

has participated in the

**Webinar on Improving Parallel Financial Investigations for LEA's in Ukraine.
Awareness Seminar EUAM-EA-ACT supporting Academy of Financial Monitoring**
(the total course hours are 30 / 1 ETCS credits)

which was delivered by experts from the European Union from 16th to 17th June 2020, under EU-ACT Project

Anton Chubenko
Academy of Financial Monitoring

José Manuel Colodrás
EU-ACT Regional Coordinator in Ukraine

Frantisek Sailer
EUAM

16th-17th June 2020

